

คู่มือ KM: การจัดการความรู้

ด้านการวิจัย: เรื่อง “การต่อยอดผลวิจัยสู่การเขียนเอกสารประกอบการสอน ตำรา
และหนังสือ”

ปีการศึกษา 2567

คำนำ

การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ จัดกิจกรรมขึ้นเพื่อมุ่งหาแนวปฏิบัติที่ดีจากตัวบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถาบันฯ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนาให้เป็นระบบที่ดีให้ทุกคนในสถาบันฯ สามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมถึงองค์ความรู้ที่ได้ยังสามารถใช้เป็นแนวปฏิบัติงานที่ดีอันส่งผลให้สถาบันฯ มีศักยภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศจึงให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้ ซึ่งถือเป็นทุนทางปัญญาที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งระดับบุคคลและสถาบัน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บุคลากรในสถาบันฯ มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่กระจายกระจายอยู่ในตัวบุคคล มารวบรวมและจัดเก็บให้เป็นระบบ ให้เกิดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ประกอบกับเป็นไปตามตัวชี้วัดการประเมินคุณภาพภายใน และแผนการจัดการเรียนรู้ของสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้ที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการเรียนรู้จึงได้จัดกิจกรรม: การจัดการความรู้ (KM) ด้านการสอนและการวิจัย ประจำปีการศึกษา 2567 ขึ้น

สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ

ปีการศึกษา 2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	1
สารบัญ	2
กระบวนการดำเนินการจัดการความรู้	3
ผลการจัดการความรู้ด้านการสอน	
เรื่อง การต่อยอดผลวิจัยสู่การเขียนเอกสารประกอบการสอน ตำรา และหนังสือ	5

กระบวนการดำเนินการจัดการความรู้

1. การบ่งชี้ความรู้

ในการปีการศึกษา 2567 สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการองค์ความรู้สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ ได้ประชุมร่วมกันเพื่อเสนอหัวข้อการบ่งชี้ความรู้และประเด็นความรู้ได้หัวข้อ ดังนี้

1) ทำวิจัยอย่างไรดีเพื่อจะสามารถต่อยอดสู่การเขียนเอกสารประกอบการสอน ตำรา และหนังสือ

2) แนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการเขียนเอกสารประกอบการสอน ตำรา และหนังสือ

3) การหาแหล่งทุนภายในและภายนอก

4) ประเด็นหรือด้านการต่อยอดผลวิจัยสู่การเขียนเอกสารประกอบการสอน ตำรา และหนังสือ

อื่น ๆ

5) การทำผลงานวิจัย การเขียนเอกสารประกอบการสอน ตำรา และหนังสือ สู่การขอตำแหน่งทางวิชาการ

คณะกรรมการฯ มีมติร่วมกันเลือกประเด็นในการจัดการความรู้ด้านการวิจัย โดยใช้หัวข้อในการจัดการ KM คือ “การต่อยอดผลวิจัยสู่การเขียนเอกสารประกอบการสอน ตำรา และหนังสือ” เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนาการจัดทำวิจัยของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ

2. การแสวงหาความรู้

ในการสร้างและแสวงหาองค์ความรู้ สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการองค์ความรู้สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ ด้านการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ จำนวน 8 ท่าน และบุคลากรสายสนับสนุนในสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ โดยคณะกำหนดปฏิทิน กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ล่วงหน้า และแจ้งให้กรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกท่านทราบ และได้ดำเนินการ ประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ และ Charlie's Bungalows เกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

ในประเด็นแนวทางการต่อยอดผลวิจัยสู่การเขียนเอกสารประกอบการสอน ตำรา และหนังสือ โดยกำหนดหัวข้อในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยให้อาจารย์แต่ละท่านได้พูดคุยเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำวิจัย การเขียนเอกสารประกอบการสอน ตำรา และหนังสือ ของแต่ละท่านตามหัวข้อที่กำหนดและสามารถเพิ่มเติมในประเด็นอื่น ๆ โดยใช้เวลาในการพูดท่านละ 5 นาที โดยฝ่ายเลขานุการเป็นคน จับเวลาในการพูดและประธานเป็นควบคุมการพูดของอาจารย์แต่ละท่าน และเขียนอธิบายแนวทางการ

ดำเนินการลงในกระดาษ ตามประเด็นที่กำหนด และเลขานุการทำหน้าที่ในการพิมพ์บันทึกที่อาจารย์แต่ละท่านพูด และประธานจะเป็นผู้สรุปประเด็นหรือหัวข้อที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการวิจัย สรุปประเด็นทั้งหมดจาก แสวงหาองค์ความรู้ทั้งหมด จัดทำเอกสารรายงานการประชุม เพื่อพิจารณาความ ครบถ้วน ถูกต้องของ รายงาน

4. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

ฝ่ายเลขานุการจัดทำเล่มองค์ความรู้ “การต่อยอดผลวิจัยสู่การเขียนเอกสารประกอบการสอน ตำรา และหนังสือ” เสนอต่อประธานคณะกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการสอนเพื่อพิจารณา

5. การเข้าถึงความรู้

สถาบันเผยแพร่สรุปองค์ความรู้ “การต่อยอดผลวิจัยสู่การเขียนเอกสารประกอบการสอน ตำรา และหนังสือ” และสรุปองค์ความรู้ตามช่องทางเว็บไซต์ <http://iat.rmutto.ac.th/>

6. การเรียนรู้

สถาบันได้ติดตามกับคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ ทุกท่าน ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อองค์ความรู้ และการนำองค์ความรู้ ไปใช้ประโยชน์ ว่าจะนำประเด็นใดไปใช้ประโยชน์ และสอบถามเรื่องความตระหนักในประเด็นองค์ความรู้ทั้ง ก่อนและหลังการเผยแพร่องค์ความรู้ว่ามีความตระหนักอยู่ที่ระดับใด

7. ข้อเสนอแนะสำหรับกิจกรรม KM

- ไม่มี -

ผลการจัดการความรู้ด้านการสอน

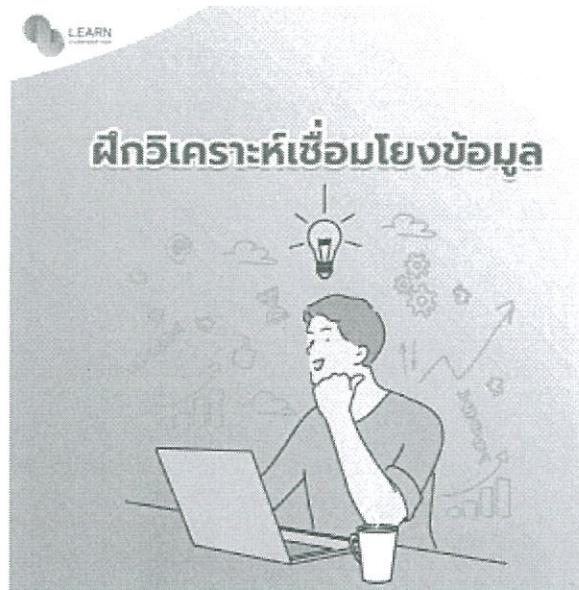
เรื่อง “การต่อยอดผลวิจัยสู่การเขียนเอกสารประกอบการสอน ตำรา และหนังสือ”

แนวปฏิบัติที่ดีการจัดการความรู้ด้านการวิจัย เรื่อง “การต่อยอดผลวิจัยสู่การเขียนเอกสารประกอบการสอน ตำรา และหนังสือ” ซึ่งในการต่อยอดงานวิจัยไปสู่การจัดทำเอกสารประกอบการสอน ตำรา และหนังสือ ถือเป็นแนวทางหนึ่งในการขยายผลการวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ทางวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม ช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากองค์ความรู้ที่ผ่านการศึกษาลึกซึ้ง และส่งเสริมการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ให้มีคุณค่าในวงวิชาการ แนวปฏิบัติที่ดี คือ

1) เลือกหัวข้องานวิจัยที่เชื่อมโยงกับรายวิชาที่สอน อาจารย์ผู้สอนควรเป็นหัวข้อที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรรายวิชาที่เปิดสอน ควรหลีกเลี่ยงหัวข้อที่แคบเกินไปหรือเฉพาะทางมากเกินไปจนไม่สามารถประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้

2) มีวิเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อสกัดองค์ความรู้หลักเชื่อมโยงผลวิจัยกับทฤษฎีและแนวปฏิบัติ
ในบริบทการเรียนการสอน มีการออกแบบโครงสร้างเอกสารประกอบการสอน/ตำราให้เป็นระบบ เริ่มจากบทนำ แนวคิด ทฤษฎี สู่บทเรียนและกรณีศึกษาเสริมด้วยแบบฝึกหัด คำถามปลายเปิด หรือกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม

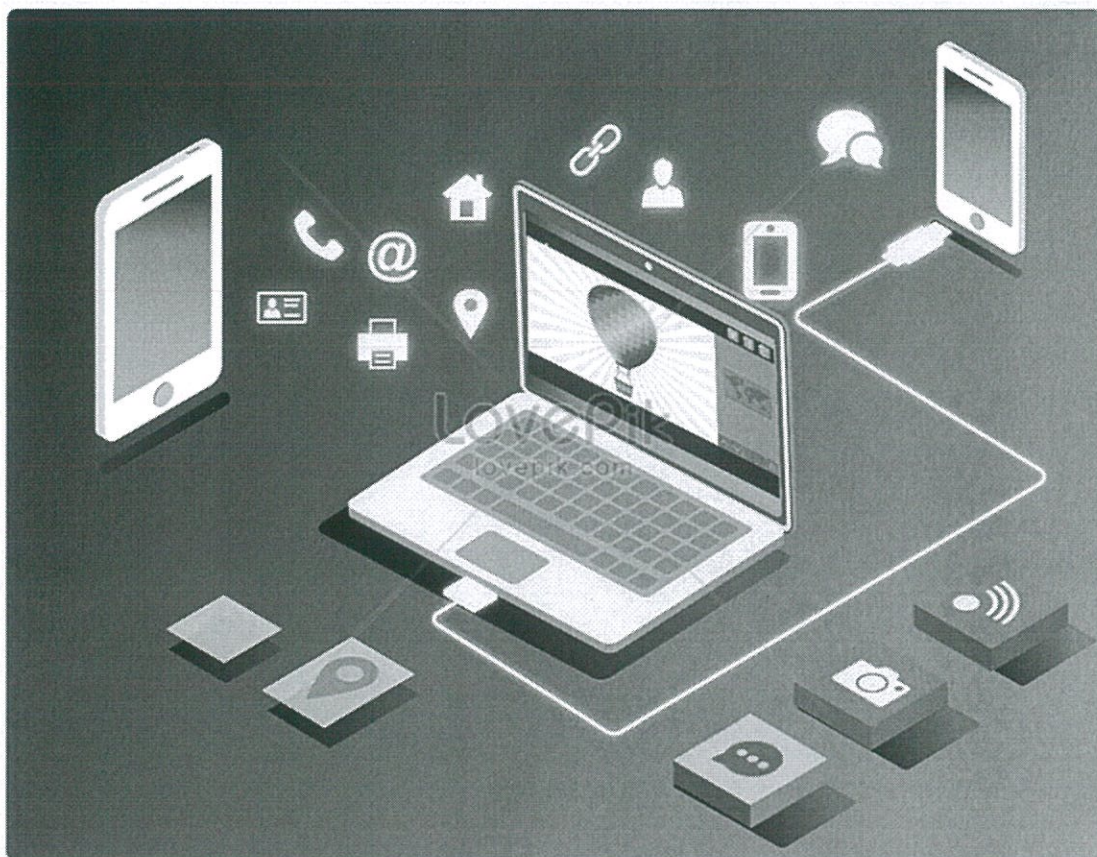
3) ใช้ภาษาที่เหมาะสม ลดภาษาทางวิชาการที่ซับซ้อน และใช้ภาพประกอบ แผนภูมิ หรือสื่อ
ช่วยอธิบาย

4) ผ่านกระบวนการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ และจัดทำเอกสารให้อยู่ในรูปแบบ
มาตรฐานทางวิชาการ

5) เลือกช่องทางและรูปแบบการเผยแพร่หลังการจัดทำ มีการหาหรือเรื่องการตีพิมพ์ผ่านสำนักพิมพ์ สื่อออนไลน์ หรือเปิดเป็น Open Access

(ตัวอย่าง)

แบบฟอร์มแผนการต่อยอดผลงานวิจัยสู่ตำรา/เอกสารประกอบการสอน

1. ชื่อแผนงาน

แผนการต่อยอดผลการวิจัยเรื่อง “.....”

สู่ตำรา/เอกสารประกอบการสอนวิชา “.....”

2. ข้อมูลเบื้องต้น

ชื่อผลงานวิจัยต้นทาง:

ปีที่ดำเนินการวิจัย: พ.ศ.

แหล่งทุนสนับสนุน (ถ้ามี):

ชื่อผู้วิจัยหลัก / ผู้เขียน:

3. วัตถุประสงค์ของการต่อยอด

.....เพื่อพัฒนาองค์ความรู้จากงานวิจัยให้เป็นเนื้อหาในการเรียนการสอน

.....เพื่อจัดทำตำรา / เอกสารประกอบการสอนที่มีคุณภาพและทันสมัย

.....เพื่อใช้ประกอบการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

4. ลักษณะของตำรา / เอกสารประกอบการสอน

รายการ	รายละเอียด
ประเภท	☐ เอกสารประกอบการสอน ☐ ตำรา ☐ หนังสือ
รายวิชาที่เกี่ยวข้อง	
กลุ่มเป้าหมาย	☐ ป.ตรี ☐ ป.โท ☐ บุคคลทั่วไป ☐ สายอาชีพ
รูปแบบ	☐ พิมพ์เล่ม ☐ E-Book ☐ Online Content ☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)
ภาษา	☐ ภาษาไทย ☐ ภาษาอังกฤษ ☐ สองภาษา

จุดเด่นหรือความใหม่ขององค์ความรู้

.....

.....

6. โครงสร้างเบื้องต้นของเอกสาร

บทที่	ชื่อบท	เนื้อหาที่เชื่อมโยงกับงานวิจัย
บทที่ 1		
บทที่ 2		
บทที่		

7. แนวทางการใช้ในชั้นเรียน

รายวิชาที่ใช้สอน:

ประเภทการใช้: ☐ หลัก ☐ เสริม ☐ แบบฝึกหัด ☐ กรณีศึกษา

วิธีใช้: ☐ บรรยาย ☐ กิจกรรมกลุ่ม ☐ เรียนรู้ด้วยตนเอง ☐ ปรับเป็นออนไลน์

8. แผนดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลา	หมายเหตุ
วางแผน/ออกแบบเนื้อหา		
เขียนต้นฉบับ		
ตรวจทาน/แก้ไข		
ทดลองใช้กับผู้เรียน		
ประเมินผลและปรับปรุง		
จัดพิมพ์ / เผยแพร่		

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....

.....

.....

.....

10. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....